

**Rozporządzenie
Ministra Finansów¹⁾
z dnia 2009 r.**

**w sprawie częściowego zaniechania poboru wpłat z zysku od niektórych
jednoosobowych spółek Skarbu Państwa**

Na podstawie art. 22 §1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.²⁾), w związku z art. 2 ust. 6 ustawy z dnia 1 grudnia 1995 r. o wpłatach z zysku przez jednoosobowe spółki Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 154, poz. 792 i z 2006 r. Dz. U. Nr 183, poz. 1353) zarządza się, co następuje:

- §1. 1.** Zarządza się częściowe zaniechanie poboru wpłat z zysku, należnych na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 1 grudnia 1995 r. o wpłatach z zysku przez jednoosobowe spółki Skarbu Państwa od jednoosobowych spółek Skarbu Państwa, o których mowa w ust.2.
- 2.** Zaniechanie, o którym mowa w ust.1, dotyczy spółek akcyjnych, które realizują zapisane w ustawach lub zatwierdzonych przez Radę Ministrów strategich, działania mające na celu przekazanie przez Skarb Państwa części ich aktywów jednostkom samorządu terytorialnego.
- §2.** Zaniechanie poboru wpłat z zysku, o którym mowa w § 1 ust. 1 następuje w tej ich części, która będzie skutkiem przychodu powstałego w wyniku dokonanych w latach 2008 – 2009 przez spółki operacji związanych z realizacją działań, o których mowa w §1 ust. 2.
- §3.** Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER FINANSÓW

-
- 1) Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – finanse publiczne, na podstawie §1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 216, poz. 1592).
- 2) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 85, poz. 727, Nr 86, poz. 732 i Nr 143, poz. 1199, z 2006 r. Nr 66, poz. 470, Nr 104, poz. 708, Nr 143, poz. 1031, Nr 217, poz. 1590 i Nr 225, poz. 1635, z 2007 r. Nr 112, poz. 769, Nr 120, poz. 818, Nr 192, poz. 1378 i Nr 225, poz. 1671, z 2008 r. Nr 118, poz. 745, Nr 141, poz. 888, Nr 180, poz. 1109 i Nr 209, poz. 1316, 1318 i 1320 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 44, poz. 362 i Nr 57, poz. 466.

UZASADNIENIE

Wprowadzenie niniejszego rozporządzenia ma na celu zaniechanie poboru części wpłat z zysku pobieranych przez Skarb Państwa, na podstawie ustawy z dnia 1 grudnia 1995 r. o wpłatach z zysku przez jednoosobowe spółki Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 154, poz. 792 oraz z 2006 r. Nr 183, poz. 1353), w sytuacji realizowania przez spółki akcyjne działań, wynikających z przepisów ustaw lub zatwierdzonych przez Radę Ministrów strategii (programów), mających na celu przekazanie przez Skarb Państwa aktywów tych spółek na własność jednostkom samorządu terytorialnego.

Rada Ministrów w dniu 17 kwietnia 2007 r. przyjęła „Strategię dla transportu kolejowego do roku 2013” (zwaną dalej Strategią), której głównymi założeniami jest usamorządowienie PKP Przewozy Regionalne Sp. z o.o. (zwaną dalej: PKP PR). W związku z realizacją celów wynikających ze Strategii w dniu 25 kwietnia 2008 r. przyjęta została ustawa o zmianie ustawy o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. Nr 97, poz. 624), która umożliwiła przeprowadzenie procesu usamorządowienia PKP PR.

Aby możliwe było zrealizowanie procesu usamorządowienia PKP PR konieczne było:

1. dokonanie przez PKP S.A. realokacji lokomotyw ze Spółki PKP CARGO S.A. do spółek prowadzących działalność w zakresie przewozu osób (tj. do PKP PR oraz do PKP Intercity S.A.).

Z zapisów Strategii wynika, że PKP S.A. była zobowiązana do przeprowadzenia procesu realokacji majątku przedsiębiorstwa państwowego PKP między spółkami (w tym koordynację i nadzór nad tym procesem).

W tym celu PKP S.A. dokonała umorzenia akcji PKP CARGO S.A. i otrzymała jako wynagrodzenie lokomotywy wykorzystywane do prowadzenia działalności w zakresie kolejowych przewozów pasażerskich. Ze względu na fakt, iż lokomotywy te, w myśl art. 17 ustawy o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” (dalej: ustawa o PKP), były majątkiem niezbędnym do prowadzenia działalności w zakresie kolejowych przewozów pasażerskich, PKP S.A., wniosła je aportem do spółek PKP PR i PKP Intercity.

2. oddłużenie PKP PR.

W celu oddłużenia PKP PR w/w ustawą z dnia 25 kwietnia 2008 r. dodano do ustawy o PKP Rozdział 4b, zgodnie z którym Skarb Państwa reprezentowany przez ministra właściwego do spraw transportu zobowiązany został do przekazania PKP PR, tytułem rekompensaty za straty poniesione przez PKP PR w związku z wykonywaniem przewozów pasażerskich w ramach obowiązku świadczenia usług publicznych w okresie od dnia 1 października 2001 r. do dnia 30 kwietnia 2004 r. dotacji w kwocie 2.160.000.000 zł. Dotacja miała być przekazana PKP PR w latach 2008-2009.

Jak wynika z uzasadnienia do ustawy z dnia 25 kwietnia 2008 r. „źródłem finansowania dotacji dla PKP PR miały być środki przeznaczone na budowę, przebudowę, remonty, utrzymanie, ochronę i zarządzanie infrastrukturą kolejową, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o finansowaniu infrastruktury transportu lądowego, będące w dyspozycji ministra właściwego do spraw transportu”.

Aby zrekompensować spółce PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. (dalej PKP PLK) zmniejszenie środków przeznaczonych na budowę, przebudowę, remonty, utrzymanie,

ochronę i zarządzanie infrastrukturą kolejową ustawodawca postanowił, iż „PKP S.A. otrzyma z budżetu państwa pożyczki w łącznej wysokości 1.860.000.000 zł z przeznaczeniem na realizację inwestycji wynikających z umów i porozumień międzynarodowych, przygotowanie i realizację inwestycji obejmujących linie kolejowe o znaczeniu państwowym, a także na remont i utrzymanie infrastruktury kolejowej, w celu zmniejszenia kosztów i wysokości opłat za korzystanie z niej” (źródło: uzasadnienie do ustawy z dnia 25 kwietnia 2008 r.).

W tym celu do ustawy o PKP został dodany Rozdział 4c. Z art. 33r ust. 1 ustawy o PKP wynika, iż PKP S.A. miała otrzymać z budżetu państwa w 2008 r. i w 2009 r. pożyczki w łącznej kwocie 1.860.000.000 zł, z tym że pożyczkę w kwocie:

- 1) 1.383.000.000 zł - w terminie do dnia 30 września 2008 r.;
- 2) 477.000.000 zł - w terminie do dnia 30 września 2009 r.

Pożyczki te miały zostać udzielone na podstawie umów zawartych w 2008 i 2009 r. pomiędzy Skarbem Państwa reprezentowanym przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, a PKP S.A.

Art. 33s ust. 1 ustawy o PKP nałożył na PKP S.A. obowiązek niezwłocznego przeznaczenia środków finansowych uzyskanych z pożyczek, o których mowa w art. 33r, na podwyższenie kapitału zakładowego PKP PLK. Natomiast PKP PLK miała, zgodnie z art. 33s ust. 2, obowiązek przeznaczyć środki finansowe uzyskane w wyniku podwyższenia kapitału zakładowego na realizację inwestycji wynikających z umów i porozumień międzynarodowych, przygotowanie i realizację inwestycji obejmujących linie kolejowe o znaczeniu państwowym, a także na remont i utrzymanie infrastruktury kolejowej w celu zmniejszenia kosztów i wysokości opłat za korzystanie z niej.

Jak wynika z powyższego środki finansowe, które uzyskała PKP S.A. z pożyczki udzielonej przez Skarb Państwa nie były związane z bieżącą działalnością PKP S.A. i nie wpłynęły na wynik tej działalności. W istocie PKP S.A. była zobowiązana do realizacji obowiązków ustawowych oraz obowiązków wynikających ze Strategii, które pozwoliły na dokonanie w 2008 r. usamorządowienia PKP PR.

Spłata przez PKP S.A. zobowiązań z tytułu pożyczek, o których mowa w art. 33r ust. 1 ustawy o PKP, wraz z odsetkami oraz innymi kosztami z nimi związanymi nastąpić miała w terminach określonych w umowach zawartych pomiędzy Ministrem Finansów a PKP S.A., poprzez przeniesienie na rzecz Skarbu Państwa:

- 1) wszystkich udziałów PKP SA w PKP PR,
- 2) w pozostałej części odpowiedniej ilości akcji PKP SA w PKP PLK S.A.

Udzielenie PKP S.A. przez Skarb Państwa pożyczek na podwyższenie kapitału zakładowego PKP PLK, a następnie spłata tych pożyczek w sposób określony w art. 33t ust. 2 ustawy o PKP miały doprowadzić do przejęcia przez Skarb Państwa własności udziałów PKP PR w celu ich przekazania samorządom województw, tj. w celu usamorządowienia PKP PR. Umowa pożyczki zawarta w dniu 30 czerwca 2008 r., na podstawie art. 33r ust. 2 ustawy o PKP, pomiędzy Skarbem Państwa a PKP S.A. przewidywała, iż pierwsza część pożyczki w kwocie 1.383.000.000 zł. zostanie spłacona najpóźniej do 31 grudnia 2008 r. W dniu 22 grudnia 2008 r. PKP S.A. dokonała przeniesienia własności wszystkich udziałów PKP PR i odpowiedniej części akcji PKP PLK, w wyniku czego nastąpiła spłata pożyczki.

Spłata pożyczki skutkowałą dla PKP S.A. powstaniem przychodów na tej operacji, które są wyłącznie kategorią przychodu rachunkowego, nie powodującego dodatkowego wpływu środków pieniężnych do PKP S.A. Przychody te powstały w wyniku rozwiązania odpisów

trwałej utraty wartości udziałów PKP PR (do których utworzenia w latach poprzednich zobowiązywała PKP S.A. ustawa o rachunkowości) oraz rozliczenia różnicy z wyceny udziałów PKP PR – różnica ta stanowi nadwyżkę wartości nominalnej udziałów PKP PR nad wartością księgową majątku wniesionego do tej spółki w latach poprzednich. Skutki księgowe spłaty pożyczki w części przypadającej na 2008 r. PKP S.A. jest zobowiązana, zgodnie z ustawą o rachunkowości, ująć w księgach rachunkowych za rok 2008.

W 2009 r. PKP S.A. osiągnie dodatkowe przychody rachunkowe z tytułu kontynuowania procesów restrukturyzacji (tj. z realizacji obowiązków nałożonych ustawą o PKP oraz Strategią), w tym z tytułu realokacji lokomotyw ze Spółki PKP CARGO S.A. do spółek prowadzących działalność w zakresie przewozu osób.

W związku z operacją realokacji lokomotyw nastąpi w 2009 r. zarejestrowanie przez sąd rejestrowy umorzenia akcji PKP CARGO S.A., co spowoduje powstanie dodatkowych przychodów rachunkowych, które będą wynikały z realizacji przychodów z tytułu nadwyżki wartości akcji PKP CARGO S.A. nad wartością księgową majątku wniesionego do tej spółki w latach poprzednich.

Opisane wyżej kategorie przychodów PKP S.A. za lata 2008-2009 r. są wynikiem realizacji obowiązków ustawowych oraz realizacji strategii zatwierdzonej przez Radę Ministrów (realizacji procesu usamorządowania PKP PR i realokacji lokomotyw). Zysków, związanych z realizacją tych przychodów, nie można utożsamiać z zyskiem osiąganym w toku normalnej działalności gospodarczej. W przypadku, gdyby PKP S.A. nie była ustawowo zobowiązana do zaciągania pożyczek i następnie ich spłaty poprzez przeniesienie własności udziałów PKP PR na Skarb Państwa, w celu ich nieodpłatnego przekazania przez Skarb Państwa samorządom województw, PKP S.A. w toku normalnej działalności nie osiągnęłaby w latach 2008-2009 dodatkowych przychodów rachunkowych a w konsekwencji nie powstałyby zyski, od których powstałby obowiązek zapłaty wpłaty z zysku.

Mając na uwadze konieczność umożliwienia PKP S.A. wykonania obowiązków nałożonych ustawą o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” oraz „Strategią dla transportu kolejowego do roku 2013” uzasadnionym jest wprowadzenie zaniechania poboru wpłat z zysku, na podstawie niniejszego projektu rozporządzenia.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje akt normatywny
Rozporządzenie dotyczy jednoosobowych spółek Skarbu Państwa, zobowiązanych do dokonywania wpłat z zysku na podstawie ustawy o wpłatach z zysku przez jednoosobowe spółki Skarbu Państwa, które wykonywały ustawowe obowiązki przekazania części swoich aktywów samorządom.

Takie obowiązki wykonywała Spółka Polskie Koleje Państwowe S.A. w związku z przyjętą przez Radę Ministrów w dniu 17 kwietnia 2007 r. „Strategią dla transportu kolejowego do roku 2013” której głównymi założeniami jest usamorządowanie PKP Przewozy Regionalne Sp. z o.o. oraz ustawą z dnia 25 kwietnia 2008 r. o zmianie ustawy o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. Nr 97, poz. 624).

2. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

Projekt rozporządzenia nie był poddawany konsultacjom społecznym, bowiem zawiera przepisy, które nie wpływają na prawa i wolności obywatelskie. Projekt z chwilą przekazania do uzgodnień międzyresortowych został zamieszczony na stronie BIP.

3. Przedstawienie wyników analizy wpływu aktu normatywnego w szczególności na:
- a) sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Projekt nie zwiększy wydatków budżetu państwa. Spowoduje natomiast, że do budżetu nie wpłyną wpłaty z zysku wynikającego z operacji księgowych dokonanych przez PKP S.A. w związku z usamorządowaniem PKP Przewozy Regionalne Sp. z o.o.

Z uwagi na zysk osiągnięty przez PKP S.A. w kwocie 898,5 mln. zł, który jest w całości tzw. zyskiem papierowym, skutki z tytułu zwolnienia PKP S.A. z wpłat z zysku wyniosłyby w 2008 r. ok. 135,0 mln zł.

- b) rynek pracy

Wprowadzona regulacja nie będzie miała wpływu na rynek pracy;

- c) konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wprowadzona regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość;

- d) sytuację i rozwój regionalny

Wprowadzona regulacja nie będzie miała bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionów. Należy jednak wskazać, że proces usamorządowania PKP Przewozy Regionalne Sp. z o.o., dla którego przeprowadzenia niezbędne były wyżej omówione operacje, stał się podstawą dla samorządów województw do kształtowania regionalnej polityki transportowej w zakresie przewozu kolejowego osób.

4. Wskazanie źródeł finansowania, zwłaszcza jeżeli projekt pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego

Projekt nie zwiększy wydatków budżetu państwa. Spowoduje natomiast, że do budżetu nie wpłyną wpłaty z zysku wynikającego z operacji księgowych dokonanych przez PKP S.A.

5. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w piśmie z dnia 27 kwietnia br. (sygn. DDO-0792-2(7)/09/StJ) wyraził opinię, że wzięwszy pod uwagę fakt, iż zysk od którego naliczane są wpłaty z zysku powstał w związku z przeprowadzeniem przez PKP S.A. zadań wynikających z zatwierdzonej przez Radę Ministrów Strategii, a zwolnienie PKP S.A. z wpłat z zysku należnych na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 1 grudnia 1995 r. o wpłatach z zysku przez jednoosobowe spółki Skarbu Państwa (DZ. U. Nr 154, poz. 792, z późn. zm.) będących konsekwencją obowiązku nałożonego przez państwo nie stanowi pomocy publicznej.